

*Wszechświat wyłonił się
ze Słowa i do Słowa też powraca.*

bł. Jan Paweł II

*„I widział Bóg, że było dobre». «I widział Bóg wszystkie rzeczy,
które był uczynił: I były bardzo dobre».*

A co to znaczy: dobry?

Gdy mówimy, że owoc jest dobry, chwalimy jego smak; w dobrym winie także jego zapach i barwę. Gdy stwierdzamy, że narzędzie jest dobre albo że dobre jest naczynie – pochwalamy ich użyteczność. Kwiaty są dobre całkiem inaczej: są dobre, ponieważ są bardzo piękne albo wdzięczne i miłe. «Dobre prawo» znaczy tyle, co słuszne, sprawiedliwe prawo. Gdy mówimy o dobrej architekturze, pojawia się sugestia pewnej harmonii i wielkości niezależnej od skali. Dobrym muzykiem mianujemy tego, który, dysponując talentem, posiadał wysokie umiejętności i jest w stanie wzbudzać w nas określone reakcje natury nie tylko estetycznej. Dobry obraz jest kwestią jego wewnętrznej, darowanej chwały. Dobry człowiek to ten, który krzywdy i zła nie czyni, a stara się czynić dobro wokół siebie. Dobry dom to taki dom, do którego się wraca z radością. Dobry płaszcz to taki płaszcz, który skutecznie chroni. Woda jest dobra, ponieważ gasi pragnienie i obmywa; a dobry deszcz poi ziemię. «I widział Bóg, że było dobre». Żebraczko ubogi wydaje się czasem ludzki język. A jednak w jednym słowie może się zmieścić tak wiele różności... Świat jest dobry. To znaczy: pełny wewnętrznej słuszności i harmonii, bogactwa, mądrości i piękna. Świat i stworzenie pełne są wewnętrznej chwały, gdyż poprzez nie dotyka się chwały Stwórcy”.

(Tadeusz Żychiewicz, *Stare Przymierze*, Kraków 1986)

- Co oznacza dla Ciebie prawda o stworzeniu człowieka na obraz i podobieństwo Boga?
- Czy szanujesz innych ludzi?
- W czym może przejawiać się Twój szacunek i odpowiedzialność za siebie i świat?

„Bóg, stwarzając świat i człowieka, dał pierwsze i powszechne świadectwo swojej wszechmocnej miłości i swojej mądrości, pierwszą zapowiedź swego «zamyśłu życzliwości», którego zwieńczeniem jest nowe stworzenie w Chrystusie”.

(KKK 315)

„Po stworzeniu Bóg nie pozostawia stworzenia samemu sobie. Nie tylko daje mu byt i istnienie, ale w każdej chwili podtrzymuje je w istnieniu, pozwala mu działać i prowadzi je do jego celu. Uznanie tej pełnej zależności od Stwórcy jest źródłem mądrości i wolności, radości i ufności [...]”.

(KKK 301)

*Pochwalony bądź, Panie,
Z wszystkimi twymi stworzeniami,
A przede wszystkim z Bratem naszym Słońcem,
Które dzień daje, a Ty przez nie świecisz,
Ono jest piękne i promieniste, a przez swój blask
Jest twoim wyobrażeniem, o, Najwyższy...*

*Panie, bądź pochwalony
Przez naszą Siostrę Wodę, która jest wielce pożyteczna
I pokorna, i cenna, i czysta...*

*Panie, bądź pochwalony
Przez naszą Siostrę – Matkę Ziemię, która nas żywi i chowa
I rodzi różne owoce, barwne kwiaty i zioła.
Czyńcie chwałę i błogosławieństwo Panu
I składajcie mu dziękę, i służcie Mu z wielką pokorą.*

(św. Franciszek z Asyżu)

„Bóg stworzył mężczyznę. Obejrzał go bardzo dokładnie z bliska i z daleka. Na koniec podsumował: «Mogę go ulepszyć». I stworzył kobietę”.

(Alessandro Pronzato, *Humor i wiara*, Kraków 2006)

Człowiek jest jedynym na ziemi stworzeniem, którego Bóg chciał dla niego samego.

(KDK 24)

słowniczek

Opis stworzenia świata i człowieka – w Piśmie Świętym mamy dwa opisy mówiące o stworzeniu człowieka. Pierwszy głosi, że został on stworzony przez Boga w szóstym dniu, drugi natomiast mówi, że został ulepiony z prochu ziemi: „Wtedy to Pan Bóg ulepił człowieka z prochu ziemi i tchnął w jego nozdrza tchnienie życia, wskutek czego stał się człowiek istotą żywą” (Rdz 2,7). Opisu tego nie można rozumieć dosłownie. Autor biblijny poucza nas jedynie, że:

- a. Człowiek został stworzony przez Boga i posiada dla Niego wielką wartość, skoro został uformowany Jego „rękoma”.
- b. Bóg jest wszechmocny, skoro z tak znikomego materiału jak „proch ziemi” ukształtował istotę, o której Psalm 8 głosi: „Czym jest człowiek, że o nim pamiętasz, i czym – syn człowieczy, że się nim zajmujesz? Uczyniłeś go niewiele mniejszym od istot niebieskich, chwałą i cziłą go uwieńczyłeś. Obdarzyłeś go władzą nad dziełami rąk Twoich, złożyłeś to wszystko pod jego stopy” (Ps 8,5-7).
- c. Oprócz elementów materialnych człowiek nosi w sobie „tchnienie Boże”, czyli posiada duszę rozumną i nieśmiertelną. Nie należy jednak mylić duszy ludzkiej z darem życia Bożego, nazywanym łaską uświęcającą.

(<http://www.teologia.pl>)

Protologia – dziedzina teologii dogmatycznej, zajmująca się zagadnieniami początku istnienia świata i człowieka. W zakres zainteresowania protologii wchodzi także zagadnienia raju i grzechu pierworodnego.

(<http://www.encyklopedia.biolog.pl>)

Panteizm – pogląd filozoficzny głoszący, że Bogiem jest wszechświat pojęty jako całość; ubóstwienie (sił i praw) natury; kult bogów rozmaitych wyznań, ludów, miast.

Panenteizm – pogląd religijno-filozoficzny, według którego wszechświat jest częścią Boga, tzn., że Bóg, będąc większym od wszechświata (a nie identycznym z nim, jak twierdzi panteizm), zawiera go w sobie.

Deizm – pogląd filozoficzny zakładający istnienie Boga – stwórcy świata, nie oddziałującego jednak na bieg wydarzeń na świecie.

(<http://www.sloownik-online.pl/kopalinski>)

słowniczek